

ผลกระทบวิกฤติราคาน้ำมัน และวิกฤติเศรษฐกิจ

ถึงที่ทราบว่าประเทศไทยเข้าสู่ยุค “ข้าวยากหมากแพง” โดยต้นเหตุสำคัญมาจากราคาน้ำมัน ที่มีการปรับสูงต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีที่แล้ว จนโลกเข้าสู่ยุค “Oil Crisis” วิกฤติพลังงานของประเทศไทยรุนแรงขนาดไหนจะต้องเปรียบเทียบกับราคาน้ำมันในปี 2550 ซึ่งในปีที่แล้วราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเฉลี่ยอยู่ที่ 55 – 60 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล โดยในช่วงมกราคม 2550 ราคาน้ำมันดิบเซา ซึ่งถือเป็นน้ำมันเศรษฐกิจอยู่ที่ลิตรละ 22.94 บาท ในช่วงปลายปีราคาน้ำมันไปอยู่ที่ 28.90 ดอลลาร์ ลิตร ปรับขึ้นทั้งปี 6 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.15 ผลกระทบด้านเงินเฟ้อในปีที่แล้วยังไม่ค่อยชัดเจน เงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 1.9 – 2.2

สำหรับในปี 2551 ราคาน้ำมันดิบในช่วงต้นเดือนกรกฎาคมราคาน้ำมันดูไบอยู่ที่ ร้อยละ 139 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล และน้ำมันกาปิซอยู่ที่ 152 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล โดยในช่วงเฟี้ยว 6 เดือนเศษราคาน้ำมันปรับไปขึ้น 30 ครั้ง เป็นเงินถึง 15.34 บาทต่อลิตร คิดเป็นร้อยละ 53.07 ราคาน้ำมันยังมีทิศทางขาขึ้น อาจมีชะลอตัวบ้างตามราคา Spot

ประธาน OPEC คือ นายซาอิด อัลนาญยีได้กล่าวถึงในปี 2010 การผลิตน้ำมันทั่วโลกจะต่ำกว่าความต้องการถึงร้อยละ 2.83 และในปี 2008 ปริมาณอุปทานน้ำมันทั่วโลกต่ำกว่าความต้องการประมาณร้อยละ 1.149 แสดงให้เห็นถึงราคาก๊าซน้ำมันยังมีโอกาสที่ราคาจะสูงกว่านี้ ยิ่งเมื่อบวกกับการเข้ามาเก็งกำไรของ Hedge Fund และการอ่อนตัวของเงินดอลลาร์ ก็จะทำให้ราคาน้ำมันขายดีเซลปลีกไปถึงลิตรละ 50 บาท ในช่วงกลางเดือนกันยายน 2551

คุณนิต ไสริตน์

รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ผลกระทบของราคาน้ำมันที่มีภาคเศรษฐกิจประกอบด้วย

1. ต้นทุนโลจิสติกส์ ซึ่งมีต้นทุนขนส่งอยู่ที่ 42% จะได้รับผลกระทบที่รุนแรง โดยจะเห็นได้ว่าสัดส่วนการใช้ต้นทุนต่อต้นทุนขนส่งสำหรับรถบรรทุกในปีที่แล้ว อยู่ที่ประมาณร้อยละ 25 ขณะที่ปัจจุบันไปถึงระดับร้อยละ 53 ขอนต้นทุนรวม โดยเฉลี่ย 6 เดือนแรกปีนี้ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น 30 ครั้ง เฉลี่ยขึ้นราคา (ดีเซล) เดือนละ 2.55 บาทต่อลิตร โดยหากสัดส่วนการขึ้นราคาของน้ำมันในช่วงครึ่งปีหลัง หากน้ำมันยังขึ้นในอัตรานี้ จะเห็นน้ำมันดีเซลขึ้น 60 บาทต่อลิตรในเดือนมกราคมปีหน้า โดยรวมแล้วต้นทุนขนส่งทางถนนสูงขึ้นเฉพาะในครึ่งปีนี้ถึงร้อยละ 1.2 ต่อ GDP
2. ต้นทุนการผลิต น้ำมันดิบเป็นต้นทุนของวัตถุดิบ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ทำให้วัตถุดิบต้นน้ำที่จำเป็น เช่น เหล็ก ไฟลัมเบอร์ เส้นใยสังเคราะห์ อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ มีราคาสูงขึ้นกว่าร้อยละ 30 -40 ในบางอุตสาหกรรมอาจสูงกว่าร้อยละ 80 ภาคอุตสาหกรรมนอกจากได้รับผลกระทบจากราคาวัตถุดิบ ยังได้รับผลกระทบที่เกิดจากค่าระวางเรือ (Freight Charge) ซึ่งมีการปรับขึ้นไปถึงร้อยละ 18 – 25% และต้นทุนขนส่งภายในประเทศ ก็ปรับขึ้นไปโดยเฉลี่ยร้อยละ 16 – 20 สำหรับเฉพาะค่าแรงมีการปรับไปขึ้น 12 – 15%
3. อุตสาหกรรมการผลิตอาหาร ยังได้รับผลกระทบจากวัตถุดิบในภาคเกษตร ซึ่งก็ได้มีการปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากพื้นที่ถูกนำไปใช้ในการทำพืชพลังงาน สินค้าเกษตรโดยเฉลี่ยแล้วมีราคาสูงขึ้นประมาณร้อยละ 80.5% โดยเฉพาะสินค้าประเภทธัญพืช ส่วนแต่มีราคาสูงขึ้น เช่น ข้าวเจ้า ขึ้นร้อยละ 74, ข้าวสาลี ขึ้นร้อยละ 130, ข้าวโพด ขึ้นร้อยละ 31 และถั่วเหลือง ขึ้นร้อยละ 87 สินค้าประมงร้อยละ 30 ซึ่งการขึ้นราคาของภาคเกษตรในแง่ที่เป็นบวกทำให้รายได้ของเกษตรกรสูงขึ้นถึงร้อยละ 62.78 (แต่จะไปอยู่ที่เกษตรกรจริงคงไม่ถึง) อย่างไรก็ตามภาคอุตสาหกรรมส่งออกในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2550 ได้โอนนิสจากการขยายตัวถึงร้อยละ 21.1
4. เงินเฟ้อที่สูงขึ้นไปกดดันให้อุปสงค์การบริโภคลดลง โดยเงินเฟ้อของประเทศไทยได้รับผลกระทบจากแรงกดดันด้านราคาน้ำมันที่มีผลต่อเนื่องไปยังภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม ทำให้หมวดอาหารมีการปรับตัวสูงขึ้นถึง 11.4% กลุ่มค่าปลีกเฉพาะในไตรมาสแรก มีการปรับตัวไปร้อยละ 16 สำหรับในด้านพาหนะของภาคประชาชนโดยเฉลี่ยปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 16.8 ทำให้อัตราเงินเฟ้อในเดือนมิถุนายน สูงขึ้นร้อยละ 8.9 เป็นอัตราสูงสุดในรอบ 10 ปี หากจะเปรียบเทียบกับเงินเฟ้อในช่วงนี้รุนแรงมากเพียงใดก็ต้องเปรียบเทียบกับเงินเฟ้อในเดือนมิถุนายน 2550 ซึ่งเงินเฟ้อในช่วงนั้นเพียงร้อยละ 1.9 ซึ่งหากเปรียบเทียบเงินเฟ้อในช่วง 9 เดือนที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าอัตราเงินเฟ้อมีการผันแปรไปตามราคาน้ำมัน โดยดูได้จากตารางดังนี้

เดือน	ราคาน้ำมันเฉลี่ย (ดีเซล บาท/ลิตร)	อัตราเงินเฟ้อทั่วไป
ตุลาคม 2550	27.74	2.5%
พฤศจิกายน 2550	28.89	3.0%
ธันวาคม 2550	29.14	3.2%
มกราคม 2551	29.36	4.3%
กุมภาพันธ์ 2551	29.44	5.4%
มีนาคม 2551	30.44	5.3%
เมษายน 2551	32.29	6.2%
พฤษภาคม 2551	36.22	7.6%
มิถุนายน 2551	41.22	8.9%

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่าช่วงเดือนตุลาคม 2550 – มิถุนายน 2551 เงินเฟ้อมีการปรับตัวอย่างรุนแรงถึง 250 % ซึ่งการที่น้ำมันที่ขึ้นราคาทุก 1 บาทจะส่งผลต่อเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.387 ซึ่งเงินเฟ้อที่ขึ้นไปสูงเช่นนี้ ถือเป็น Second Round Effect ที่เกิดจากราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น หรืออาจจะเปรียบเทียบเป็น After Shock ที่เกิดจากการไหวตัวครั้งใหญ่ของราคาน้ำมันโลก แนวทางการแก้ปัญหาจึงมีความซับซ้อนไม่สามารถใช้แต่เพียงกลไกตลาดแก้ไข โดยการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยจะเป็นการยื้อเข้าเติมภาคอุตสาหกรรม ซึ่งสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้แสดงจุดยืนตลอดมาว่าเงินเฟ้อในครั้งนี้ไม่ได้เป็นลักษณะ Demand Pull ทางลบ. จึงไม่ควรขึ้นดอกเบี้ยในช่วงนี้ หากเป็นไปได้ควรชะลอไปประมาณ 3 เดือน เพราะทั้งธนาคารกลางยุโรป และ FED ก็ได้ชะลอการขึ้นดอกเบี้ยในช่วงนี้ เพราะถึงแม้จะขึ้นเพียงเล็กน้อยก็จะเป็นการซ้ำทำให้ธนาคารพาณิชย์ให้มีการขึ้นดอกเบี้ย

อย่างไรก็ตาม คาดว่า คณะกรรมการนโยบายการเงินหรือ กนง. ก็คงจะมีการปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายคาดว่าน่าจะเป็นร้อยละ 0.25 ซึ่งทางภาคธนาคารพาณิชย์ก็ได้ทยอยปรับอัตราดอกเบี้ยไปก่อนหน้านี้แล้วการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาลภายใต้วิกฤติพลังงานควรจะไปทิศทางใด?

ปัญหาราคาน้ำมันซึ่งลุกลามกลายเป็นวิกฤติของโลกในกรณีประเทศไทย วิกฤติน้ำมันรอบนี้ไม่ใช่เกิดขึ้นครั้งแรก แต่ที่ผ่านมาที่ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นในอดีตเกิดในช่วงเวลาสั้นๆ และเกิดภายใต้การเมืองที่มีเสถียรภาพในการแก้ปัญหาแต่ราคาน้ำมันซึ่งปรับสูงขึ้นครั้งนี้มีความรุนแรงและต่อเนื่องมาจะใกล้ 2 ปีแล้ว เห็นได้จากในช่วงปีครั้งราคาน้ำมันปรับตัวไปถึง 80% โดยมีอัตราเร่งในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2551 ขึ้นไปถึงร้อยละ 53 ซึ่งประเด็นของราคาน้ำมันที่กลายเป็นวิกฤติราคาน้ำมันเป็นปัจจัยที่ภาคธุรกิจมีความกังวล

เมื่อบวกกับปัจจัยด้านการเมือง ทั้งด้านการถอดถอนรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรี รวมถึงการยุบพรรคการเมืองซึ่งเป็นแกนนำรัฐบาลจะทำให้เกิดสภาวะการทางการเมือง และเกิดการชะงักงันในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะประเด็นเงินเฟ้อซึ่งมีแนวโน้มในเดือนสิงหาคม จะไปถึง 2 หลัก

อย่างไรก็ดี นักธุรกิจบางส่วนก็ยังมีมุมมองที่ต่างออกไปโดยเห็นว่าภายใต้สภาวะสภาวะการทางการเมือง ในช่วงรอความชัดเจนของการยุบพรรคการเมือง ว่าจะยุบหรือไม่ยุบ โดยต้องใช้เวลอย่างน้อย 90 วัน และหากต้องมีการเลือกตั้งใหม่หรือมีการยุบสภา ก็คงต้องใช้เวลานานกว่านี้ ซึ่งในช่วงเวลา 3-4 เดือนมานี้ เป็นช่วงเวลาสำคัญที่ภาคการเมืองจะต้องเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาต่อไป

PRAXAIR

Praxair (Thailand) Company Limited
บริษัท แพรกซ์แอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

156 หมู่ 16 ถนนเทพารักษ์ ตำบลบางเสาธง
กิ่งอำเภอบางเสาธง สมุทรปราการ 10540
โทร. 0-2313-1290 โทรสาร: 0-2313-1730

ผู้ผลิตและจัดจำหน่าย คาร์บอนไดออกไซด์ และ น้ำแข็งแห้ง ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ
และผู้นำทางด้าน Cryogenic Freezing Technology

1. การแก้ปัญหาเงินเฟ้อของไทยขึ้นไปสู่ระดับร้อยละ 8.9 ซึ่งใกล้เคียงกับประเทศจีนซึ่งประมาณร้อยละ 9 ซึ่งมีแนวโน้มเงินเฟ้อจะไปถึง 2 หลัก ซึ่งต้องเข้าใจว่าเงินเฟ้อของไทยเป็นผลพวงจากการที่มีราคาสูงขึ้นเป็นปัจจัย Cost Push ไปดันให้ต้นทุนการผลิตและต้นทุนขนส่งสูงขึ้นโดยเฉลี่ยแล้ว ต้นทุนของภาคอุตสาหกรรม มีการปรับตัวสูงขึ้น 20 – 30% ในบางอุตสาหกรรมปรับตัวสูงขึ้นถึง 80% ส่งผลให้ค่าครองชีพในหมวดสินค้าต่างๆ มีราคาสูงตามไป การนำมาตรการขึ้นดอกเบี้ยจะมีส่วนน้อยมากกับการชะลอเงินเฟ้อและจะมีส่วนผลกระทบต่อนักทุนการผลิตซึ่งที่สุดการก็จะไปอยู่ที่ผู้บริโภค

2. สภาพคล่องของประชาชนและธุรกิจลดลง ภาคอุตสาหกรรมของไทยมีภูมิคุ้มกันที่ดี และมีการปรับตัวอย่างไรก็ดีผู้ประกอบการบางส่วนโดยเฉพาะอุตสาหกรรมประเภท SMEs ซึ่งได้รับผลกระทบที่รุนแรงโดยภูมิคุ้มกันของธุรกิจ และเงินออมของประชาชนเท่าที่มีอยู่ใช้ไปเกือบหมดแล้ว โอกาสที่จะเห็นเงินตีงับระบบซึ่งหมายถึงทั้งภาคประชาชนและภาคธุรกิจจะเกิดขึ้นในเร็วนี้จะมีค่อนข้างสูง ต้องเข้าใจว่า SMEs มีสัดส่วนอยู่ใน GDP ถึงร้อยละ 30 โดยหลายฝ่ายเริ่มวิตกกังวลกับ NPL ซึ่งคาดว่าจะเริ่มเห็นในช่วงต้นไตรมาสที่ 4 ของปีนี้

3. การลดอุปสงค์ของภาคประชาชน จะเริ่มเห็นชัดเจนในช่วงกลางของไตรมาสที่ 3 เมื่อบวกกับการที่ภาคธุรกิจมีการลดสินค้าคงคลังเป็นผลพวงมาจากสภาวะเงินตีงับ จะเป็นปัจจัยที่รายได้ของลูกจ้างในสถานประกอบการจะมีการลดลง ซึ่งเกิดจากการลดปริมาณการผลิต อาจทำให้ไม่มีส่วนเวลาและหรือต้องมีการปลดลดคนงานซึ่งก็จะเป็นปัจจัยให้เกิดปัญหาแรงงานในภาคนี้ (ปัจจัยประเทศไทยมีอัตราการว่างงานอยู่ประมาณ 1.8 – 2%)

4. ปัญหาทางการเงินเป็นปัจจัยหนุนลดความเชื่อมั่น โดยจะเห็นได้จากความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรมในเดือนพฤษภาคม 2551 อยู่ที่ระดับ 71 ซึ่งต่ำที่สุดในรอบหลายปี รวมทั้งความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการในต่างจังหวัดก็ลดลงโดยเฉลี่ย 5% โดยเฉพาะภาคเหนือจะเกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบมากที่สุดถึงร้อยละ 9.52 ซึ่งปัญหาทางการเงินเป็นส่วนสำคัญต่อความเชื่อมั่นในด้านการลงทุน การใช้จ่าย และการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในตลาดหุ้น

5. ประเทศไทยได้เข้าสู่ยุคเงินบาทที่อ่อนค่า โดยเฉพาะในช่วง 3 เดือนเงินบาทไทยอ่อนค่าไปถึงร้อยละ 7.69 ทางด้านการส่งออกอาจจะได้รับอานิสงส์โดยที่ในช่วงครึ่งปีแรกสามารถขยายตัวได้ถึงร้อยละ 21.1 อย่างไรก็ตาม จากการประเมินของภาควิชาการเห็นว่าการส่งออกในช่วงครึ่งปีหลังอาจจะเหลือเพียงร้อยละ 15 – 16

ต้องเข้าใจว่าปัจจุบันสัดส่วนการนำเข้าของไทยสูงกว่าการส่งออกกว่าร้อยละ 20 คือมูลค่าการส่งออกในปีนี้คาดว่าจะเป็น 178,252 ล้านดอลลาร์ โดยขยายตัวทั้งปีประมาณร้อยละ 17 ส่วนการนำเข้าประมาณ 182,159 ล้านดอลลาร์ เฉลี่ยนำเข้าทั้งปีขยายตัวร้อยละ 30 โดยมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเป็นสัดส่วนอยู่ถึงร้อยละ 20 ทั้งนี้มีบทบาทที่อ่อนค่าทุก 2 บาทส่งผลต่อราคาน้ำมันที่สูงขึ้นประมาณร้อยละ 6-8 จำเป็นที่จะต้องมีการรักษาเสถียรภาพเงินบาทของไทย ไม่ให้แข็งค่าเกิน 34 บาทต่อดอลลาร์ ซึ่งปัจจุบันเงินบาทของไทยอ่อนค่าไปที่ 33.68 บาทต่อดอลลาร์

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นว่าประเทศไทยมีปัจจัยทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัญหาเฉพาะหน้าต่อการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วนภายใต้สภาวะช่วงเวลาเช่นนี้ รัฐบาลไม่จำเป็นต้อง Count down ไม่ว่าเวลาการทำงานจะสั้นหรือยาว ก็จะต้องมีมาตรการในการแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจก่อนที่จะระบบเศรษฐกิจจะเข้าสู่การถดถอยที่เป็น Stagflation คือสินค้าแพงแต่ประชาชนไม่กล้าซื้อเรียกว่า ยุคข้าวยากหมากแพง

ถึงตรงนี้ก็จะเกิดข้อโต้แย้งว่า ทั้งนี้สิ่งที่ภาคอุตสาหกรรมอาจจะเห็นก็คือขอให้ภาครัฐผลักดันนโยบายในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจภายใต้สภาวะวิกฤตราคาน้ำมันและวิกฤตเงินเฟ้ออย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการกำหนดยุทธศาสตร์พลังงาน และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ที่เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้มีแผนแม่บทสำหรับเป็นกลไก ให้หน่วยงานของรัฐต่างๆ ใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในช่วงที่ภาคการเมืองไม่มีเวลาที่จะแก้

